

1, 1925 szeptember 4

Budapest mint Babylon

Vajjon minő arcot vágnak Magyarország hitelezői, miután elolvasták a Budapest éjjeli életéről szóló cikket a *Vanity Fair* legutóbbi számában?! Donald Freemann, tehetséges amerikai újságíró, akinek tolla éppen olyan élénk, mint fantáziája, néhány hetet töltött fővárosunkban, összeköttetéseket találván irodalmi és társadalmi köreinkkel és most elmondja impresszióit egy elterjedt szemlében amerikai politikusoknak, akikről tartozásunk rendezése függ, amerikai bankároknak, akikről újabb hitelt várunk, az amerikai közvéleménynek, amelynek részvételére és megbecsülésére pályázunk.

Vérforraló, arcpiritó, megalázó, kétségbeejtő a dicséret, amelyet szemünk közé sercint a newyorki vándor! Ha igaz ez a kép, Budapest lenne Európának lupanarja, a faj pedig, amely Trianon áldozata gyanánt képmutatóskodik a világ előtt, a leghitványabb, legkönnyelműbb, legrongyabb csalója az emberiségnek. Csonkamagyarország fővárosa eszerint a dőzsölés, a költekezés, a kéjelgés új Babylonja, ahová a bizonyos szemhunyorítással csalogatják Európa és Amerika minden vivőrijét . . .

Mialatt szorongó szívvel jajgatjuk nyomoruságunkat a világ fülébe, amerikai barátunk azt írja, hogy a nagy háború felfordulása következtében Európa éjszakai életének központja Párisból, Bécsből, Berlinből Budapestre tolódott el. Már a külföldön gyönyörű dolgokat hallott rólunk: fényűző vacsoráról, reggelig tartó heje-hujáról a Dunapalotában, mikor is reggel kilenc órakor teherkocsit hozat a vendéglátó házigazda, virágokkal behinti, feltessékeli a cigánybandát, pezsgős, csemege és büffét rakat fel és így viszi haza vendégeit, — majd urak, hölgyek éjjeli fürdőzéséről a Margitszigeten, amikor csak a cigánybanda volt felöltözve, derékig gázolván a vízben . . .

— És valóban, az utas nem csalódik Budapest életében! — kiált fel elragadtan a vándor, aki szerint Budapesten egyáltalán nem kelt feltűnést, amikor egy sereg ember déli harangozáskor tér haza estélyi ruhában. Dinomdánom, ivás, szerelmeskedés főutcákban és mellékutcákban estétől kivilágos kivirradtig és mindez nem beteges tünet, hanem természetes megnyilatkozása a magyar életnek. A modern magyar ember lusta, kedves és rózsaszínű inget visel, jómodoru, korrump és gunyoros, rabja az asszonyi bájnak! Zene mellett mulatoznak éjjeli helyeken hölgyek és félvilági dámák, urak és rosszizü legények, legnagyobb mulatságuk, ha valakinek tiszteltére bezuzhatják a nagy tükröt; a szerző jelenlétében például valaki „Jókai Mór emlékére“ végzett ilyen vandál kegyeleti aktust.

Külön gyönyörűséget okozott az amerikai újságírónak a magyar lovagiasság, amely minden este pofonok sorozatában és természetesen idevágó párbajokban tombolta ki magát. Nemkülönben el van ragadtatva a budapestiek félvilági kultuszától és felemlíti, hogy bárki is, aki Becker Bébi nevét emlegeti, ezt azzal a mozdulattal teszi, ahogyan a német emelné meg kalapját, még esőben is, Goethe, avagy Beethoven nevének hallatára . . .

Ilyennek ismerte meg Budapestet és társadalmát az Ur ezerkilencszázhuszonötödik esztendejében, tehát a